

FECR-İ ÂTİ EDEBİYATI

FECR-İ ÂTİ EDEBİYATI

- ✓ 1901'de Servet-i Fünun Topluluğunun dağılmasından sonra edebiyat dünyasında bir boşluk oluştu.
- ✓ Bazı genç sanatçılar, bir edebi topluluk oluşturmak için bir araya geldi.
- ✓ Bu gençler, Fecr-i Âti Topluluğu adı altında toplandılar.
- ✓ Sanat görüşlerini bir beyanname ile ortaya koydular.
- ✓ Bu, edebiyatımızdaki ilk beyanname'dir.
- ✓ Sanat anlayışlarında tam bir birlik ve bütünlük olmadığı ve köklü bir yenilik, özgünlük getiremedikleri için kısa sürede dağıldılar.
- ✓ Sadece Ahmet Haşim, ömrünün sonuna kadar bu sanat ve şiir anlayışına bağlı kaldı.

✓ TOPLULUĞUN AMAÇLARI

- ✓ Edebiyata hevesli ve yetenekli gençleri bir araya getirmek.
- ✓ Batının değerli ve önemli eserlerini tercüme ederek Türkçeye kazandırmak.
- ✓ Batıdaki benzerleri gibi dil, edebiyat ve sanatın gelişmesine, ilerlemesine hizmet etmek.
- ✓ Edebiyat ve fikir konuları ile ilgili konferanslar düzenlemek.
- ✓ Fecr-i Âti Kütüphanesi adı altında bir yayın serisi oluşturmak.
- ✓ Batıdaki benzer topluluklarla temas kurmak.
- ✓ Türk edebiyatını Batı edebiyatına yaklaştırmak.
- ✓ Batı edebiyatını Türk edebiyatına tanıtmak.

GENEL ÖZELLİKLERİ

- ✓ Servet-i Fünunculara tepki olarak ortaya çıktıklarını söylemeler de sanat anlayışı bakımından Servet-i Fünuncuların devamı olmaktan öteye geçememişlerdir.
- ✓ “Sanat şahsi ve muhteremdir (Sanat kişiseldir ve saygıya değerdir.)” görüşünü benimsemişlerdir.
- ✓ “Edebiyat ciddi ve önemli bir iştir, bunun halka anlatılması lazımdır.” anlayışına sahip olmuşlardır.
- ✓ Duygusal ve romantik aşkları dile getirmişlerdir.
- ✓ “Sanat, sanat içindir.” ilkesine bağlı kalmışlardır.
- ✓ Batı, özellikle de Fransız edebiyatını örnek almışlardır.
- ✓ Romantizm, sembolizm, empresyonizm ve parnasizm gibi akımlardan etkilenmişlerdir.
- ✓ Süslü, sanatlı, ağıdalı ve ağır bir dil kullanmışlardır.
- ✓ Gerçeklerden uzak tabiat tasvirleri yapmışlardır.
- ✓ Edebiyatımızda ilk edebî topluluk olarak tarihe geçmişlerdir.
- ✓ İlk defa beyanname yayınlayan topluluk olmuşlardır.
- ✓ Aruz ölçüsünü, serbest müstezat, sone ve terzima gibi nazım biçimlerini sıklıkla kullandılar.
- ✓ Roman ve hikâyelerde realizm ve natüralizm akımı etkilidir.
- ✓ Servet-i Fünun ve Millî Edebiyat arasında köprü görevi üstlendiler.
- ✓ “Kulak için kafiye” anlayışı esas alınmıştır.
- ✓ Şiirde müzikaliteyi, ahengi ön plana çıkaran bir sanat anlayışı hâkimdir.
- ✓ Bu dönemde roman ve hikâye şiirin gerisinde kalmıştır.
- ✓ Romanlar teknik yönden kusurlu, içerik yönünden zayıftır.
- ✓ Romanlarda süslü, sanatlı, ağır bir dil kullanılmıştır.
- ✓ Maupassant tarzı hikâyeler yazılmıştır.
- ✓ Realizm ve natüralizm akımlarından etkilenilmiştir.

FECR-İ ÂTİ SANATÇILARI

AHMET HAŞİM

- ✓ Fecr-i Ati topluluğunun en önemli şairidir.
- ✓ Fecr-i Ati topluluğu dağıldıktan sonra da yoluna devam etmiştir.
- ✓ “Şiir Hakkında Bazı Mülâhazalar” başlığı altında şiir anlayışını açıklamıştır.
- ✓ Saf şiir anlayışına bağlı kalmıştır.
- ✓ Şiirde konudan çok, söyleyişi önemser.
- ✓ Gerçek şiir ona göre herkesin kendisine göre yorumlayabileceği şiirdir.
- ✓ Şiiri duyulmak için yazılan sözden çok musikiye yakın bir tür olarak görür.
- ✓ Önceleri Arapça ve Farsçayla yüklü bir dili varken, zamanla Türkçe ağırlıklı bir dile yönelir.
- ✓ Şiirlerinde aşk ve doğa, çocukluk anıları, gerçek hayattan kaçış konuları egemendir.
- ✓ Güneşin doğuşu ve batışı, göl, kızıl renkler, akşam onun şiirlerinde sıkça yer bulur.
- ✓ Bütün şiirlerini aruz ölçüsüyle yazmıştır.
- ✓ Sembolizmden ve empresyonizmden etkilenmiştir.
- ✓ “Sanat için sanat” anlayışına bağlıdır.
- ✓ Fıkra, sohbet gezi yazısı türlerinde de önemli eserler vermiştir.
- ✓ **Eserleri:**
  - Piyale, Göl Saatleri (şiir)
  - Gurabahane-i Laklakan, Bize Göre (fıkra-deneme-makale-sohbet)
  - Frankfurt Seyahatnamesi (gezi yazısı)

TAHSİN NAHİT

- ✓ Fecr-i Ati topluluğu şairi ve oyun yazarıdır.
- ✓ Bireysel konulu şiirler yazmıştır.
- ✓ Şiirleri sanat gücü bakımından çok güçlü değildir.
- ✓ Şiirleri Ahmet Haşim etkisindedir.
- ✓ “Adalar, Kamer ve Zühre şairi” olarak tanınmıştır.
- ✓ Genelde kadın ve aşk temalarını işlemiştir.
- ✓ Tiyatroyla da yakından ilgilenmiştir. Tekniği zayıftır.
- ✓ **Eserleri:**
  - Ruh-i Bikayd (şiir)
  - Hicranlar, Jön Türk, Firar, Aşkımız, Sanatkârlar, Ben Başka, Talak, Kırık Mahfaza, Osman-ı Sani, Kösem Sultan (tiyatro)
  - Rakibe, Bir Çiçek Bir Böcek, Akortacı, Bursalı Hale (adapte)

EMİN BÜLENT SERDAROĞLU

- ✓ Galatasaray futbol takımının ilk kaptanıdır ve kurucuları arasındadır. Fenerbahçe ile oynanan ilk maçta ilk golü atmıştır.
- ✓ Fecr-i Âti Döneminde “destansı” yönü ağır basan epik şiirler yazmıştır.
- ✓ Hem bireysel hem de toplumsal konularda şiirler yazmıştır.
- ✓ Şiirlerinde benzetme ve istiarelere gereğinden çok yer vermiştir.
- ✓ Victor Hugo’nun “Mavi Gözlü Yunan Çocuğu” adlı şiirine karşı yazmış olduğu “Kin” şiiriyle tanınmıştır
- ✓ **Eserleri:**
  - Kin, Hatay’a Selam, Dev Şarkısı (şiir)

KONU TARAMA SORULARI

1. Aşağıdakilerden hangisi Fecr-i Ati şiirinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Duygusal ve romantik şiirler yazılmıştır.
- B) “Göz için kafiye” anlayışı esas alınmıştır.
- C) Genellikle aruz ölçüsü kullanılmıştır.
- D) Serbest müstezat nazım türü daha da geliştirilmiştir.
- E) Fransız edebiyatı örnek alınmıştır.

- I. Fecr-i Ati topluluğu şairi ve oyun yazarıdır.
- II. Bireysel konulu şiirler yazmıştır.
- III. Şiirleri sanat gücü bakımından çok güçlü değildir.
- IV. “Adalar, Kamer ve Zühre şairi” olarak tanınmıştır.

2. Yukarıda sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Haşim
- B) Tahsin Nahit
- C) Emin Bülent Serdaroğlu
- D) Yahya Kemal
- E) Ahmet Rasim

KONU TARAMA SORULARI

I. Fecr-i Ati Döneminde “destansı” yönü ağır basan epik şiirler yazmıştır.

II. Hem bireysel hem de toplumsal konularda şiirler yazmıştır.

III. Şiirlerinde benzetme ve istiarelere gereğinden çok yer vermiştir.

IV. Victor Hugo’nun “Mavi Gözlü Yunan Çocuğu” adlı şiirine karşı yazmış olduğu “Kin” şiiriyle tanınmıştır.

3. Yukarıda sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Emin Bülent Serdaroğlu
- B) Tahsin Nahit
- C) Ahmet Haşim
- D) Yakup Kadri Karaosmanođlu
- E) Reşat Nuri Güntekin

4. Aşağıdaki yapıtlardan hangisinin türü diğerlerine göre farklıdır?

- A) Piyale
- B) Göl Saatleri
- C) Hicranlar
- D) Ruh-ı Bikayd
- E) Kin

KONU TARAMA SORULARI

Fecr-i Ati topluluğu Servet-i Fünun dergisinde 1910'da bir bildiri yayımlayarak kendilerini kamuoyuna duyurmuşlardır. "Sanat, şahsi ve muhteremdir." görüşünü savunmuşlardır. Milli edebiyata tepki olarak ortaya çıkmışlar, onları yeteri kadar Batı yanlısı olamamakla suçlamışlardır fakat eleştirdikleri Servet-i Fünûn'dan öteye gidememişlerdir.

5. Numaralanmış yerlerden hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

6. Ahmet Haşim ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "Şiir Hakkında Bazı Mülahazalar" başlığı altında şiir anlayışını açıklamıştır.
- B) Saf şiir anlayışına bağlı kalmıştır.
- C) Şiirde söyleyişten çok, konuyu önemser.
- D) Şiiri duyulmak için yazılan sözden çok musikiye yakın bir tür olarak görür.
- E) Bütün şiirlerini aruz ölçüsüyle yazmıştır.

KONU TARAMA SORULARI

7. Aşağıdakilerden hangisi Fecr-i Ati topluluğunun özelliklerinden biri değildir?

- A) Fecr-i Ati sanatçıları, bir beyanname yayımlayarak seslerini duyurmak istemişlerdir.
- B) Sanata bakış açılarını, “Sanat, şahsi ve muhteremdir.” cümleleriyle ifade etmişlerdir.
- C) Servet-i Fünun sanatçıları gibi takdir etmekle birlikte yeteri kadar Batılı olmamakla suçlanmışlardır.
- D) Aruz ölçüsünü kullanmışlardır.
- E) Sade ve yalın bir dil kullanmışlardır.

Fecr-i Ati'nin en önemli temsilcisi ..... 'dir. Topluluk dağıldıktan sonra da Fecr-i Ati ilkelerinden vazgeçmemiş, öz şiir anlayışını benimsemiş, Fecr-i Ati'deki sanat anlayışını ömrünün sonuna kadar sürmüştür.

8. Bu parçadaki boş bırakılan yere aşağıdaki sanatçılardan hangisi getirilmelidir?

- A) Yahya Kemal
- B) Ahmet Haşim
- C) Yakup Kadri
- D) Refik Halit
- E) Aka Gündüz

KONU TARAMA SORULARI

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net